

26. Overlegorgaan Kleine Vogelasielen

Aan Staatssecretaris dr. H. Bleker,
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

[REDACTED]
Contactpersoon concept voorontwerp
Wet natuur,
Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

[REDACTED]
secretaris Overlegorgaan Kleine Vogelasielen,
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Monnickendam, 8 november 2011

Onderwerp van deze brief: ontheffingsvergunning en beleidsregels met betrekking tot de opvang van inheemse, in het wild levende dieren/vogels in de nieuwe Wet natuur.

Geachte heer Bleker, geachte heer Berg,

Uw ministerie nodigt maatschappelijke organisaties en burgers uit om tussen 6-10-2011 en 18-11-2011 "mee te praten over de nieuwe Wet natuur." De conceptwet is ons toegezonden en u vraagt onze reacties, waar we graag op ingaan. U zegt toe na de genoemde consultatieronde de op- en aanmerkingen te zullen verwerken "zodat het wetsvoorstel in het voorjaar van 2012 bij de Tweede Kamer kan worden ingediend."

De nieuwe Wet natuur moet drie bestaande natuurwetten (de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet) opvolgen. Wij maken hieruit op dat de nieuwe Wet natuur de drie bestaande en genoemde natuurwetten zal vervangen. Deze interpretatie wordt mede ingegeven door het feit dat de staatssecretaris o.a. een vereenvoudiging van de regels voorstaat en meer verantwoordelijkheid aan mensen en bedrijven wil geven.

De opvang van inheemse, in het wild levende zieke/gewonde vogels mag plaatsvinden op grond van een ontheffing. Sinds jaar en dag wordt deze ontheffing verleend op grond van artikel 21 van de Vogelwet 1936, ook wel F vergunning genoemd. In het concept van de nieuwe Wet natuur staat dat deze ontheffing van kracht blijft voor de aangegeven duur (Artikel 9.3, lid 2). In een aantal gevallen is dat tot wederopzegging.

Duidelijk is ons dat een ontheffing op grond van een artikel uit de Vogelwet 1936 niet kan worden verleend. Onduidelijk is ons op grond van welk artikel in de nieuwe Wet natuur een dergelijke ontheffing wél kan worden verleend. Welk artikel in de nieuwe Wet natuur voorziet daarin?

De huidige situatie voor de opvangen is als volgt. Per 1 juli 2012 komen alle ontheffingen te vervallen en moeten de opvangen aan nieuwe beleidsregels, nog onder minister Verburg van het ministerie van LNV bij Besluit vastgelegd, voldoen. Vóór genoemde datum van 1-7-2012 moet er een nieuwe ontheffingsaanvraag zijn ingediend, waarin staat aangegeven dat aan de nieuwe beleidsregels is voldaan. Het Besluit van toen is ons duidelijk, maar onduidelijk is ons of die bij Besluit vastgelegde beleidsregels, c..q. kwaliteitseisen, overeen zullen komen met wat artikel 3.36, e, in de nieuwe Wet natuur voorstelt, nl. dat bij Algemene maatregel van bestuur de minister voorschriften met betrekking tot de opvang van inheemse, in het wilde levende dieren kan opleggen.

Indien die bij Algemene maatregel van bestuur op te leggen voorschriften identiek zullen zijn aan de eerder vastgelegde kwaliteitseisen, zullen in dat geval kleine en gespecialiseerde opvangen die al tientallen jaren op vrijwillige basis en zonder subsidie deskundig werk verrichten, uiterst moeilijk tot onmogelijk aan die voorschriften kunnen voldoen en per 1 juli 2012 kunnen verdwijnen. Daarmee zal ook veel individueel opgebouwde kennis en expertise verloren gaan. Dat roept de vraag op of dit het doel dient van een in de wet vast te leggen beschermingsregime voor de opvang van individuele in het wild levende exemplaren.

Het Overlegorgaan Kleine Vogelasielen, gesprekspartner in de periode dat de door VOND (Vereniging Opvang Niet Gedomesticeerde Dieren) opgestelde kwaliteitseisen besproken werden, heeft van meet af aan twijfels gehad aan de haalbaarheid van die eisen voor kleine gespecialiseerde opvangen. Ons standpunt was en is dat alleen grote opvangen aan die eisen kunnen voldoen.

Steeds zijn wij blijven pleiten voor het functioneren van kleine gespecialiseerde opvangen als tussenstation tussen de grote opvangen in. Het heeft veel praktische en deskundigheidsvoordelen. Het versterkt de samenwerking tussen grootschalige en meer individuele opvang. In een door ons opgestelde Zienswijze over het bestaansrecht van kleine vogelopvangen, dd. 27 maart 2008, indertijd gericht aan de Directeur Natuur van het Ministerie van LNV, nemen we te uwer informatie de volgende overwegingen over die het voortbestaan van kleine gespecialiseerde opvangen als tussenstation kunnen rechtvaardigen.

Overwegingen

1) Het ministerie onderscheidt zelf vijf categorieën ontheffingsvergunningen die samenhangen met soorten vogels en de daarbij behorende specifieke vormen van opvang en verzorging, te weten

Code A = alle beschermde vogels

Code B = roofvogels en uilen

Code C = watervogels

Code D = alle beschermde vogels behalve roofvogels en uilen

Code E = alle beschermde vogels behalve roofvogels, uilen en watervogels

Hieruit blijkt dat de overheid zelf het belang van gespecialiseerde opvang in de ontheffingen heeft vastgelegd.

2) Omgang met en verzorging van specifieke vogelsoorten als bijvoorbeeld roofvogels of uilen vraagt kennis en kunde. Terugplaatsing in de vrije natuur kan soms, bijvoorbeeld na een lang noodzakelijk verblijf, om methoden vragen die veel geduld, tijd en ruimte (veld) vergen.

3) In de loop van tientallen jaren zijn nogal wat ontheffingen aan particuliere personen verleend die een verfijnd netwerk van kleine opvangcentra in het hele land met zich hebben meegebracht, waardoor burgers de gelegenheid hebben om snel, binnen een straal van 15 kilometer van hun woonomgeving, zieke/gewonde vogels te kunnen overdragen of aan de opvang te melden, die dan snel ter plekke kan zijn.

4) Dit netwerk van fijnmazige kleinschaligheid zorgt voor een groot aantal voordelen:

- het vergemakkelijkt wederzijdse samenwerking tussen de zorgplicht van de burger en de man of vrouw met ontheffingsvergunning in de eigen omgeving;
- het vergemakkelijkt het overdragen van aangeboden dieren aan andere grotere centra;
- kleinschaligheid maakt grotere aandacht voor individuele exemplaren mogelijk;
- kleinschaligheid verkleint de kans op ziekten;
- kleinschaligheid vermindert stressgevoeligheid van wilde vogels;
- kleinschaligheid maakt administratie hanteerbaar en overzichtelijk zonder een loodzware bureaucratie te worden; sinds jaar en dag zijn kleine opvangen verplicht uw ministerie jaaroverzichten te zenden;
- kleinschaligheid is ook zonder subsidies en fondsenwerving nog steeds mogelijk; er is geen causaal